

การศึกษาพฤติกรรมที่มีผลต่อการออมเงิน ของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

A Study of the Saving Money Behaviors of Faculty of Management Science Students
in Buriram Rajabhat University

สพวรรณ พงษ์อินทร์วงศ์ ¹
Rapeepan Pong-inwong ¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ และเพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเงินจากรายรับของนักศึกษา การศึกษาครั้งนี้เก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากร ซึ่งเป็นนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ชั้นปีที่ 2 – 4 สาขาการบัญชีและการจัดการ จำนวน 434 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ Likert Scale วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีรายได้จากผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน 3,200 บาท และมีรายรับเพิ่มจากกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เฉลี่ยต่อเดือน 1,975 บาท รวมรายรับทั้งสิ้นของนักศึกษาเฉลี่ยต่อเดือน 5,175 บาท ค่าใช้จ่ายรายเดือนของนักศึกษามีอัตราสูงจะใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าที่พัก ค่าใช้จ่ายประกอบการเรียน ค่าใช้จ่ายสังสรรค์และความบันเทิง รวมถึงค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ตามลำดับ ซึ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าวนี้หากนักศึกษามีปัญหาทางด้านการเงินจะมีวิธีการแก้ปัญหาโดยขอเงินจากพ่อแม่ผู้ปกครอง ยืมเพื่อน และนำของมีค่าไปขายหรือจำนำ ตามลำดับ นอกจากนี้การศึกษานี้ยังพบว่าพฤติกรรมการออมเงินโดยการฝากเงินกับธนาคารและเก็บเงินไว้กับตนเองมีมูลค่าน้อยโดยเฉลี่ยไม่เกินเดือนละ 220 บาท ผลการศึกษาเป็นการเพิ่มข้อมูลทำให้ทราบการใช้จ่ายของนักศึกษาและพฤติกรรมที่มีผลต่อการออมของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ เพื่อเป็นประโยชน์ในการปลูกฝังและรณรงค์ในเรื่องการออมของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการต่อไป

คำสำคัญ : รายรับ ค่าใช้จ่าย การออมเงิน

ABSTRACT

The objectives of this study were to investigate the saving money behaviors in their daily life and expenses of the Faculty of Management Science Students in Buriram Rajabhat University. The data were collected from 434 Faculty of Management Science Students, studying in the 2nd - 4th years. The instrument used was a-5 Likert scale questionnaire. The collected data were analyzed by the basic statistics. The findings revealed that the students received the incomes from their parents about 3,200 Baht per month in average and received more revenues from the Studentloan Fund about 1,975 Baht in average, in a total of 5,175 Baht of revenues. The three highest expenses were for accommodation, books and materials, and mobile phones, respectively. If those expenses were not enough, they solved those problems by asking money from parents, borrowing money from their friends, and taking the value things to sell or pledge, respectively. Moreover, this study was found that the saving money behaviors with banks and keeping with their own still is trivial, about 220 Baht per month in average. The findings present more information about the expenses and behaviors of the Faculty of Management Science students towards their saving money in order to utilizing for the cultivation and campaign of the saving money of the Faculty of Management Science students in future.

บทนำ

ในปัจจุบันประเทศไทยได้ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554 โดยเน้นการเปลี่ยนแปลงของบริบทการพัฒนาในกระแสโลกาภิวัตน์ การพัฒนาคุณภาพสังคมไทย สร้างความเข้มแข็งของชุมชน การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน การพัฒนาบนพื้นฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการเสริมสร้างธรรมาภิบาล โดยเน้นแนวทางการพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้นการส่งเสริมให้เกิดความพอเพียง ความประหยัด การรู้จักออมเงิน ถือเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน มั่นคงบนพื้นฐานของความพอเพียง

การใช้เงินของวัยรุ่นที่อยู่ในวัยกำลังเรียนรู้ มักจะใช้เงินโดยไม่มีการวางแผนดังนั้นการใช้เงินจะมีลักษณะของการตกเป็นทาสของวัตถุและใช้สินค้าเพื่อยกฐานะทางสังคมของตนเองและเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน รวมถึงพฤติกรรมการซื้อโดยใช้อารมณ์และความรู้สึก ซึ่งอารมณ์และความรู้สึกนั้นได้มาจากการเรียนรู้ค่านิยมในสังคมที่ตนอยู่ และ

ยังได้อิทธิพลจากการโฆษณาสินค้าที่นำเสนอค่านิยมใหม่ให้แก่วัยรุ่น เป็นเหตุให้เกิดความรู้สึกที่อยากซื้อและใช้สินค้าทั้งที่บางครั้งเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย ผู้ปกครองจะต้องหาเงินมาให้ลูกซื้อสินค้าที่ต้องการบางครั้งจะได้ยินหรือเห็นข่าวตามสื่อมวลชนที่มีการลงข่าวการหาเงินใช้ของนักศึกษาที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (กวินวุฒิ, 2546: 1-2) ส่วนการมีระเบียบวินัยนั้น มีความสำคัญเช่นกันต่อพฤติกรรมกรรมการออม (พระสมชายฐานวุฒโม, 2544: 212) ซึ่งระเบียบวินัยจะทำให้นำไปสู่ความสำเร็จ เช่นการมีวินัยในการออมการใช้จ่ายก็จะมีผลต่อความสำเร็จเช่นกัน

ในบริบทของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ เพื่อไปพัฒนาท้องถิ่น และจากโครงการสนับสนุนทุนการศึกษา เช่น กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) หรือ กองทุนเงินให้กู้ยืมที่ผูกกับรายได้ในอนาคต ทำให้นักศึกษามีโอกาสได้เรียนหนังสือ และยังเป็นช่องทางที่เพิ่มรายรับของนักศึกษาระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่

ดังนั้นการที่นักศึกษาที่มีรายรับเพิ่ม นักศึกษามีพฤติกรรมการใช้จ่ายอย่างไร และมีพฤติกรรมการออมอย่างไร ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญในการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมการออมและทราบข้อมูลเกี่ยวกับการใช้จ่ายของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการและเพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเงินจากรายรับของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นเพื่อศึกษาพฤติกรรมที่มีผลต่อการออมเงินของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยเน้นการศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายซึ่งนักศึกษานำเงินรายรับจากกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) หรือ กองทุนเงินให้กู้ยืมที่ผูกกับรายได้ในอนาคต รวมถึงรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง มาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน รวมถึงพฤติกรรมการออมเงินจากรายรับของนักศึกษาด้วยการศึกษานี้เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้จ่ายและพฤติกรรมการออมเงินของนักศึกษา

นิยามศัพท์

รายรับ หมายถึง รายได้ของนักศึกษาที่ได้จากผู้ปกครอง และรายได้ที่ได้จากกองทุนต่าง ๆ รวมถึงการทำงานระหว่างเรียน ทุนการศึกษาต่าง ๆ

ค่าใช้จ่าย หมายถึง ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของนักศึกษา เช่น ค่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่าอาหาร ค่าสังสรรค์ บันเทิง

การออมเงิน หมายถึง การเก็บเงินไว้กับตัวเอง หรือ การฝากเงินกับธนาคาร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาภาคปกติคณะ

วิทยาการจัดการ ประจำปีการศึกษา 2550 จำนวน 1,600 คน ผู้วิจัยได้เก็บกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากนักศึกษา จำนวน 434 คน จากสาขาการบัญชี และการสาขาการจัดการทั่วไป ซึ่งผู้วิจัยมุ่งเน้นพฤติกรรมนักศึกษาทั้งสองสาขานี้จะมีการใช้จ่ายที่แตกต่างกัน

2. การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ได้ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) นักศึกษาทั้งสองสาขาวิชา จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งได้ 3 ลักษณะ คือ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบเลือกตอบ (Multiple Choice Question) และแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Form or Unstructured or Unstandardized Questionnaire) โดยแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2550 รวม 3 ด้าน คือ การใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การใช้จ่ายเพื่อการครองชีพของนักศึกษา และการใช้จ่ายในสังคม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของนักศึกษาผู้ได้รับเงินกองทุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อต้องการทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้จ่ายและการออมเงินของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการออมเงินและการใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
2. กำหนดขอบเขตและจำนวนรายละเอียดตัวแปรที่จะศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
3. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือจากตำราระเบียบวิธีวิจัย

4. สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า
5. นำเสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย เพื่อตรวจและให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไขตามที่ได้รับคำแนะนำให้เหมาะสมและถูกต้อง
6. นำเสนอแบบสอบถามที่ได้ตรวจแก้ไข และปรับปรุงเสร็จสมบูรณ์แล้ว มาจัดพิมพ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 434 คน จากนักศึกษาสาขาการบัญชี และการจัดการทั่วไป ที่ลงทะเบียนเรียน ปีประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โดยดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม ถึง 10 สิงหาคม 2550
2. คณะผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืน เพื่อนำมารวบรวมข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
 - ค่าร้อยละ
 - ค่าเฉลี่ย
 - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม และ การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวัดการศึกษาพฤติกรรมที่มีผลต่อการออมเงินของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลสรุปข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากการสอบถามนักศึกษาจำนวน 434 คน สามารถสรุปผล

การศึกษาได้ดังนี้

นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี 4 ปี และกำลังศึกษาในชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชี และสาขาการจัดการทั่วไป ตามลำดับ ซึ่งผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาและค้าขาย รายได้ของผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน 9,000 บาท ซึ่งนักศึกษาจะมีรายรับจากผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน 3,200 บาท และมีรายรับเพิ่มจากกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เฉลี่ยต่อเดือน 1,975 บาท รวมรายรับทั้งสิ้นของนักศึกษาเฉลี่ยต่อเดือน 5,175 บาท

ตอนที่ 2 ผลสรุปข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

โดยส่วนใหญ่นักศึกษาจะเป็นคนในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ทำให้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายที่พัก แต่ถ้านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างอำเภอหรือจังหวัดใกล้เคียงพบว่าเสียค่าใช้จ่ายที่พักเฉลี่ย 1,525 บาทต่อเดือน นักศึกษามีค่าใช้จ่ายเดินทางเฉลี่ย 860 บาทต่อเดือน, มีค่าใช้จ่ายอาหารและเครื่องดื่มเฉลี่ย 100 บาทต่อวัน ค่าใช้จ่ายประกอบการเรียนเฉลี่ย 1,025 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเสื้อผ้า ของใช้ และการแต่งกายเฉลี่ย 855 บาทต่อเดือน และค่าใช้จ่ายสังสรรค์และความบันเทิงเฉลี่ย 545 บาทต่อเดือน ค่าใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เฉลี่ย 645 บาทต่อเดือน ซึ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าวนี้พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มักมีปัญหาทางการเงินโดยนักศึกษามีวิธีการแก้ปัญหาโดยขอเงินจากพ่อแม่ผู้ปกครอง ขอยืมเพื่อน และนำของมีค่าไปขายหรือจำนำ ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลสรุปข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมเงินของนักศึกษา

นักศึกษาส่วนใหญ่มีการออมเงิน โดยการฝากเงินกับธนาคารและเก็บเงินไว้กับตนเองตามลำดับ มูลค่าการออมต่อเดือน 220 บาท

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้จ่ายและการออมเงินของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสมของนักศึกษา ได้แก่การสังสรรค์ การเที่ยวเตร่ การแต่งตัวซื้อเสื้อผ้า เครื่องประดับ
2. แนวทางในการรณรงค์ปลูกฝังการออมเงินของ

นักศึกษา ได้แก่ การลดการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยที่ไม่จำเป็น การสร้างจิตสำนึกให้นักศึกษาเห็นความสำคัญกับการออมเงิน การจัดอบรมการประหยัด การทำบัญชีรายรับรายจ่ายในเรื่อง การออมของแต่ละคน

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการออม พบว่านักศึกษา ส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอให้มหาวิทยาลัยฯ มีการรณรงค์ในเรื่อง การออมเงิน และมีการทำอย่างต่อเนื่อง มีการจัดโครงการ อบรมให้ชัดเจนเพื่อให้เกิดความตระหนักถึงผลของการออมเงิน

ผลการศึกษา การศึกษาพฤติกรรมที่มีผลต่อการออม เงินของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีรายรับจากผู้ปกครองและจากเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) รวมกันน้อยกว่าค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย ทำให้มีการออมน้อย นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษามีปัญหาทางการเงินเนื่องจากใช้ จ่ายที่ไม่เหมาะสม การใช้จ่ายแบบฟุ่มเฟือย การซื้อเครื่อง แต่งกาย การสังสรรค์ การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ ดื่มสุรา เล่นเกมส์ ซึ่งการสร้างจิตสำนึก การอบรมเกี่ยวกับการออมเงิน การทำบัญชีรายรับรายจ่ายก็จะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการประยุกต์ผลการวิจัย

ทำให้ทราบพฤติกรรมการใช้จ่ายและพฤติกรรมการออม เงินของนักศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถาบันการ ศึกษา ในแต่ละระดับ ควรจะมีการกำหนดนโยบายและส่งเสริม ให้การอบรม การปลูกฝังการใช้จ่าย และการออมเงิน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา และการจัดการ ทัวไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ทุกคน ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม ซึ่งทำให้การศึกษาครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- จิราภรณ์ บุญยิ่ง. (2541). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ระหว่างมหาวิทยาลัยเกริก และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศรีปทุม. วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก
- ธงชัย ถันติวงษ์. (2540.) พฤติกรรมผู้บริโภคทางการตลาด. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชจำกัด
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และคมเพชร ฉัตตุกุล.(2543) ยุทธวิธีการเรียนและการศึกษาของนักเรียนวัยรุ่น. กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิบูล แมนสถิตย์. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของศึกษานิเทศก์ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2552). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ : อักษรวิพัฒน์.
- อดุล จาตุรงค์. (2526). พฤติกรรมกับการพัฒนาคน. กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อลิสสา ชูชาติและคณะ. (2538). การศึกษาทัศนคติ และค่านิยมของหญิงวัยรุ่นตามสถานเริงรมย์ในเขตกรุงเทพมหานคร.
- Allotrasi, G.W. (1985). Attitude, Handbook of Social Psychology. Clark University Press, Mass
- Hofinan, M.L. (1974). Father Absence and Conscience Development. Developmental Psychology.
- Kagen, J. And Segal, J (1992). Psychology and Introduction. New York : Harcourt Brace Movonovich, Inc.

